

ADİYAMAN ÜNİVERSİTESİ SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ DERGİSİ
ISSN: 1308-9196

Yıl : 15 Sayı : 40 Nisan 2022

Yayın Geliş Tarihi: 10 Ocak 2022 Yayına Kabul Tarihi: 23 Nisan 2022

DOI Numarası: <https://doi.org/10.14520/adyusbd.1055931>

Makale Türü: Araştırma Makalesi/ Research Article

Atıf/Citation: Darı, A. B. (2022). Covid-19 Pandemisi Döneminde Plastik Atık Temelli Çevre Kirliliğini Konu Alan Kamu Spotları. Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (40), 281-308.

COVID-19 PANDEMİSİ DÖNEMİNDE PLASTİK ATIK TEMELLİ ÇEVRE KİRLİLİĞİNİ KONU ALAN KAMU SPOTLARI

Abdülhakim Bahadır DARI*

Öz

COVID-19 pandemisi döneminde insanlar, pandeminin yayılmasını önlemek amacıyla maske kullanmaya başlamış, aynı zamanda hijyenin sağlanabilmesi için tek kullanımlık plastik ürünlere yönelmiştir. Bu süreç, beraberinde plastik atık sorununun oluşmasına ve çevrenin bu atıktan olumsuz yönde etkilenmesine yol açmıştır. Çalışmada COVID-19 sürecinde plastik atık temelli çevre kirliliğini konu alan kamu spotları üzerinden verilen mesajların ortaya konulması amaçlanmıştır. Bu amaçla çalışmada plastik atık temelli çevre kirliliğini konu alan kamu spotlarında kullanılan görsel ve yazılı göstergeler göstergebilim tekniği kullanılarak incelenmiştir. Çalışmada elde edilen bulgular üzerinden COVID-19 sürecinde plastik atık ve çevre kirliliğini konu alan kamu spotlarında denizlerdeki canlıların maruz kaldığı çevre kirliliğinin konu edildiği ortaya çıkarılmıştır. Kamu spotlarında çevre kirliliği tehdidi altındaki denizlerdeki canlılar üzerinden hüznün ön plana çıkarılarak, plastik atıklar konusunda insanlarda farkındalık oluşturulmasına çalışıldığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: COVID-19, Çevre Kirliliği, Kamu Spotu, İletişim, Plastik Atıklar

* Dr. Öğr. Üyesi, Yalova Üniversitesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Yeni Medya ve İletişim Bölümü, mail: daribahadir@gmail.com

THE PUBLIC ADVERTISEMENTS ABOUT ENVIRONMENTAL POLLUTION BASED ON PLASTIC WASTE DURING THE COVID-19 PANDEMIC

Abstract

During the COVID-19 pandemic, people started to use masks to prevent the spread of the pandemic, and at the same time, they turned to disposable plastic products to ensure hygiene. This process has caused the problem of plastic waste to occur and the environment to be adversely affected by this waste. For this purpose, visual and written indicators used in public service announcements about environmental pollution based on plastic waste were examined by using semiotics method.. Through the findings obtained in the study, it was revealed that the environmental pollution to which the creatures in the seas are exposed is the subject of the public service announcements about plastic waste and environmental pollution during the COVID-19. It was concluded that it was aimed to raise awareness in people about plastic waste by emphasizing the feeling of sadness through the creatures in the seas under the threat of environmental pollution in the public service announcements.

Keywords: COVID-19, Environmental Pollution, Public Service Announcements, Communication, Plastic Waste

1. GİRİŞ

21. yüzyılda çevre kirliliği dünyayı tehdit eden önemli problemlerden birini oluşturmaktadır. Özellikle geri dönüşüme uğramadan doğaya karışan plastik atıklar, doğal hayatı olumsuz yönde etkilemektedir. COVID-19 pandemisiyle birlikte başta maskeler olmak üzere çeşitli plastik atıkların kullanımının hızla artması, plastik atık temelli çevre kirliliğinin kamuoyunda ön plana çıkmasına yol açmıştır. Bu aşamada pandemi döneminde insanların plastik atık temelli çevre kirliliğine yol açmalarının önüne geçmek amacıyla çeşitli kuruluşlar tarafından plastik atıkları konu alan kamu spotları hazırlanmıştır. Bu kamu spotlarında

çevre kirliliğinin önüne geçilmesi için kamuoyunda duyarlılık oluşturulması amaçlanmıştır.

COVID-19 pandemisi sürecinde çevre kirliliğini konu alan çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Bu çalışmalar da COVID-19 ve hava kirliliğini konu alan çalışmalar ön plana çıkmıştır (Brandt vd., 2020; Cole vd. 2020; Du ve Wang, 2020; Gautam, 2020; Martelletti ve Martelletti, 2020; Pozzer vd., 2020; Venter vd., 2020; Coccia, 2021). Bunun yanında COVID-19 ve kirlilik üzerine yapılan çalışmalar içerisinde: Cole vd. (2020), COVID-19 karantinasının hava kirliliği ve sağlık üzerindeki etkisini; He vd. (2020), COVID-19 karantinasının Çin'deki kentsel hava kirliliği üzerindeki kısa vadeli etkilerini; Naeger ve Murphy (2020), COVID-19 sınırlama önlemlerinin Kaliforniya'daki hava kirliliği üzerindeki etkisini; Bera vd. (2021), COVID-19 karantinasının Kalküta'daki (Hindistan) kentsel hava kirliliği ve çevre sağlığının iyileştirilmesi üzerindeki önemli etkilerini; Bilal vd. (2021), Güney Amerika'da COVID-19 dinamikleri ile çevre kirliliği göstergeleri arasındaki bağlantıyı; Grange vd. (2021), COVID-19 karantinaları ve Avrupa kentsel alanlarında artan ozon kirliliği riskini; Hou vd. (2021), uzun süreli hava kirliliğine maruz kalmanın COVID-19 hastalarının vaka ölüm oranı üzerindeki etkisini; Kalawapudi vd. (2021), COVID-19 pandemisinin festival kutlamalarına ve gürültü kirliliği düzeylerine etkilerini ve Mele ve Magazzino (2021), kirlilik, ekonomik büyüme ve COVID-19 ölümlerini incelemiştir.

Çalışmada ise COVID-19 pandemisi döneminde çevre kirliliğini konu alan kamu spotları yoluyla çevre kirliliği ve plastik atıklar üzerinden insanlarda oluşturulmak istenen farkındalığın açıklanmasına çalışılmıştır. Bu amaçla COVID-19 pandemisi döneminde çevre kirliliğini konu alan kamu spotlarındaki yazılı ve görsel göstergeler göstergebilim tekniğiyle olarak analiz edilerek, çevre kirliliğine yönelik verilmek istenen mesajların ortaya konulması amaçlanmıştır.

Çalışmada elde edilen bulgular ışığında aşağıda yer alan soruların yanıtlanmasına çalışılmıştır:

- COVID-19 pandemisi döneminde çevre kirliliğini konu alan kamu spotlarında plastik atıkların çevreye yönelik tehdidi ne şekilde sunulmaktadır?

- COVID-19 pandemisi döneminde çevre kirliliğini konu alan kamu spotlarında hangi konular ön plana çıkarılmaktadır?

Çalışma, COVID-19 pandemisi dönemindeki çevre kirliliğinin kamu spotlarındaki sunumunu ortaya çıkarması bakımından önem taşımaktadır. Bu açıdan çalışmanın, COVID-19 pandemisi ve medya üzerine çalışma yapan araştırmacıların yararlanacakları bir kaynak olması amaçlanmıştır.

2. KAMU SPOTLARININ KULLANIMINA GENEL BAKIŞ

Kamu spotlarında kamuoyunda belirli bir konuya ilişkin farkındalık oluşturmak amaçlanabilmektedir (Gülada, 2019: 216). Kurumlar, kamu spotlarını ticari reklamlar gibi belirli bir ücret karşılığında hazırlatabilmektedir. Buna karşılık kamu spotları üzerinden belirli bir ürün veya hizmetin satışı amaçlanmayabilmektedir. Kamu spotlarında insanlar için tehdit oluşturan kirlilik, kaza ve şiddet gibi çeşitli konular ele alınabilmektedir. Kamu spotları sosyolojik, ekonomik ve siyasal bağlamda ülkeler arasında farklılıklar gösterebilmektedir (Gazi ve Çakı, 2018: 53). Bu aşamada bir ülkede hazırlanan kamu spotlarının konusu o ülkede sık karşılaşılan problemlere ilişkin olabilmektedir. Örneğin bir ülkede çocuk evliliklerinin sık yaşanması, o ülkede çocuk evliliklerini konu alan kamu spotlarının ön plana çıkmasına yol açabilmektedir (Gülada, 2020: 146). Diğer yandan kamu spotları ulusal ölçekli bir hedef kitleye seslenebildiği gibi aynı zamanda uluslararası ölçekte de hazırlanabilmektedir.

Kamu spotları, toplumsal sorunların ortaya konulmasında önemli bir işlev üstlenmektedir. Kamu kurumları, toplumda ön plana çıkan sorunlara ilişkin farkındalık oluşturmak amacıyla kamu spotları hazırlayabilmektedir. Örneğin bir kamu kurumu tarafından kamu spotu üzerinden iş güvenliğinin önemine dikkat çekilmesi amaçlanabilmektedir (Arpa, 2018: 106). Bunun dışında çeşitli sivil toplum kuruluşları, hazırladıkları kamu spotlarıyla çocuk işçiliği gibi toplumsal bir soruna yönelik ulusal veya uluslararası ölçekte insanları bilinçlendirmeye çalışabilmektedir (Arpa vd., 2019: 117). Kamu spotlarında insanların belirli bir konuda dikkatlerinin çekilmesi için korku, hüznün, öfke ve mizah çekiciliği tekniklerinden yararlanılabilmektedir. Örneğin sağlık konulu kamu spotlarında insanların sağlıklarını tehdit eden davranışlardan uzak durmalarını sağlamak için korku çekiciliğinden sıklıkla yararlanıldığı söylenebilmektedir (Tanyeri Mazıcı ve Çakı, 2018: 303). Bu süreçte kamu spotlarında insanların sağlıkları için tehdit oluşturacak bir davranış gerçekleştirdiklerinde başlarına gelebilecek olumsuz senaryolar ortaya konulabilmektedir.

Kamu spotları, internetin yaygınlaşmasıyla birlikte farklı bir boyut kazanmıştır. Geçmiş dönemlerde kamu spotları, geleneksel medya araçları olarak tanımlanan gazete, radyo ve televizyon üzerinden sınırlı bir hedef kitleye ulaşırken online ortamda geniş bir kitleye ulaşmaya başlamıştır. Bu süreçte özellikle sınırlı kaynaklara sahip sivil toplum kuruluşları online ortamdaki kamu spotlarıyla geniş kitlelere çeşitli küresel sorunlara ilişkin mesajlar verebilme olanağı elde etmiştir.

3. COVID-19 DÖNEMİNDE ÇEVRE KİRLİLİĞİ

COVID-19 pandemisindeki artış, pandeminin 21. yüzyılın en büyük krizlerinden birine dönüşmesine yol açmıştır (Briz-Redón vd., 2021: 16). Pandemi, çok sayıda enfekte birey ve ölüme neden olmuştur (Coccia, 2021: 437). Pandeminin

yayılmasını önlemek amacıyla karantina uygulamaları gerçekleştirilmiş, aynı zamanda insanların maske kullanmaları teşvik edilmiştir. Bu aşamada plastik ürünler, COVID-19 salgını sırasında insanları korumada önemli roller oynamıştır (Benson vd., 2021: 1). Buna karşılık plastik kullanımı, büyük oranda plastik atığı da beraberinde getirmiştir.

Plastik atıkların (mikro ve nano boyutlu plastikler dahil) 2030 yılına kadar iki kat artacağını öngören çalışmalarla birlikte, plastikler doğal ekosistemler ve insan sağlığı için ciddi bir sınır ötesi tehdit haline gelmiştir. Bununla birlikte, COVID-19 pandemisi nedeniyle tek kullanımlık plastiklerin (maske ve eldiven gibi kişisel koruyucu ekipmanlar dahil) aşırı kullanımı ve tüketimi bu tür tahminleri daha da kötüleştirir. Bu süreçte COVID-19 döneminde dünya, plastik kullanımından kaynaklı ciddi bir çevre kirliliğiyle karşı karşıya kalmaktadır.

Plastik ürünlerin günlük kullanımı ile yaşam kalitesinin artmasıyla birlikte, plastik kullanımı ve üretimi son 65 yılda küresel olarak önemli ölçüde artmıştır. Yine de üretilen plastiğin yaklaşık %50'si, önemli miktarda atık oluşturan tek kullanımlık ürünlerdir. Tek kullanımlık plastikleri vurgulayan birkaç rapor, son yıllarda kıyı ortamlarında plastik çöpün olumsuz etkilerine dikkat çekmiştir. Bu şekilde, kıyı kesimleri, atık su arıtma tesislerinin kirliliği ve zayıf plastik atık yönetimi stratejileri nedeniyle oldukça savunmasız bulunmaktadır. COVID-19 pandemisinden bu yana, kişisel koruyucu ekipman ve sağlık önlemi olarak tek kullanımlık plastik kullanımı nedeniyle tek kullanımlık plastik atığın artması beklenmektedir (Alfonso vd., 2021: 1). Nitekim COVID-19 salgını, genellikle tek kullanımlık plastikten yapılan yüz maskeleri, tek kullanımlık eldivenler ve dezenfektan mendiller dâhil olmak üzere kişisel koruyucu ekipmanların üretiminde, tüketiminde ve imhasında eşit görülmemiş bir artışa neden olmuştur. Bu öğelerin yaygın olarak kullanılması, potansiyel olarak bulaşıcı

kişisel koruyucu ekipmanların uygun şekilde toplanması ve imha edilmesi konusunda belediyelere baskının meydana gelmesine yol açmıştır (Ammendolia vd., 2021: 1).

Çöplüklere ve çevreye karışan plastik şişeler, poşetler, yiyecek kapları, eldivenler ve bardaklar yüzlerce ila binlerce yıl ayrışamayabilmektedir. Plastik, çevredeki fiziksel, kimyasal veya biyolojik etkiler nedeniyle nihayetinde mikro ve nanoskopik parçalara ayrılarak hayvan ve insan besin ağına girebilmektedir. Bu nedenle, mikro ve nanoplastiklerin çevreye ve gıda ağına girişinin önlenmesine odaklanan plastik yönetim programlarının daha sağlam olması gerekmektedir. Mevcut pandemi durumunda, ne kadar plastik atık üretildiğini ve farklı ülkelerin plastik atık yönetimiyle nasıl başa çıktığını bilmek daha da gerekli olmaktadır (Shams vd., 2021: 1).

Hammadde geri dönüşümü, altyapının iyileştirilmesi ve mevcut tekniklerin çevresel uygulanabilirliği gibi döngüsel teknolojilere yapılan yatırımlar, böyle bir kriz sırasında plastik atık akışlarıyla başa çıkmanın anahtarı olabilmektedir. Plastik kirliliğinin azaltılması ve aynı zamanda sürdürülebilir plastik atık yönetimi teknolojilerinin teşvik edilmesi, politikaların bireysel davranışsal olduğu kadar sosyal, kurumsal değişiklikleri de aşlamaya öncelik vermesiyle başarılabilmektedir. Bireysel sorumluluk, kurumsal eylem ve hükümet politikası, bir felaketten diğerine geçmeyi engellemek için gereklidir (Vanapalli, 2021: 1).

4. YÖNTEM

Çalışma kapsamında COVID-19 reklamları (AOTW, 2021a) ve plastik konulu kamu spotları (AOTW, 2021b) incelenmiş ve COVID-19 döneminde konuya ilişkin toplam 16 kamu spotuna ulaşılmıştır. Çalışmada konuyu kapsamlı olarak yansıtacağı düşünülen 8 kamu spotu, amaçlı örneklem metodu kullanılarak örneklem olarak seçilmiştir. Örneklem olarak belirlenen 8 kamu spotu, nitel

araştırma yöntemlerinden göstergebilim tekniği kullanılarak analiz edilmiştir. Çalışmada kamu spotlarındaki yazılı ve görsel göstergelerin ayrıntılı açıklanması ve hedef kitlede istenen değişimin ortaya konulabilmesi için William Charles Morris'in göstergebilim yaklaşımından yararlanılmıştır. Morris'in göstergebilim anlayışında sözdizimsel, anlambilimsel ve edimbilimsel olmak üzere üç boyut ön plana çıkmaktadır. Sözdizimsel boyut, göstergelerin ne şekilde dizimlendiğini; anlambilimsel boyut, göstergeler üzerinden verilmeye çalışılan mesajı ve edimbilimsel boyut ise göstergeler üzerinden verilmek istenen mesaj yoluyla hedef kitlenin düşünce, tutum ve/veya hareketindeki değişimi açıklamaktadır (Dündar, 2020: 337-338). Çalışmada kamu spotları, sırasıyla sözdizimsel, anlambilimsel ve edimbilimsel boyutta göstergebilimsel açıdan incelenmiştir.

5. ANALİZ VE BULGULAR

Çalışmanın bu kısmında örneklem olarak belirlenen kamu spotları, göstergebilimsel olarak incelenmiştir.

5. 1. Birinci Kamu Spotu

2020 yılında yayınlanan birinci kamu spotu, Studio Tumpić/Prenc tarafından AMORE için hazırlanmıştır. Kamu spotunun sol altında Plastik atıkları azaltabilirsiniz. Onlar yapamaz. Her gün en az 100,000 deniz memelisi, kaplumbağa ve bir milyon deniz kuşu plastik kirliliği yüzünden ölüyor (You can reduce plastic waste. They cannot. At least 100,000 marine mammals, turtles, and one million seabirds are killed by plastic pollution every day) yazısı bulunmaktadır.

Görsel 1. Birinci Kamu Spotu

Kaynak: AOTW, 2020a

Sözdizimsel açıdan incelendiğinde kamu spotunda denizde yüzmekte olan ve tepesinden plastik atıklar fırlayan bir balınaya yer verilmektedir.

Anlambilimsel boyutta ele alındığında kamu spotundaki balınının, plastik kirliliğine maruz kalan denizlerdeki canlıların metonimi olarak kullanıldığı ortaya çıkmaktadır. Kamu spotundaki balınının, tepesinden plastik atıkları fırlatması, denizin plastik atıklarla kirlendiği mesajını vermektedir. Bu aşamada denizlerdeki canlıların yaşamının plastik atıklar nedeniyle olumsuz etkilendiği algısı oluşturulmaktadır.

Edimbilimsel açıdan incelendiğinde kamu spotunda hüzün duygusu ön plana çıkarılarak plastik atıkların denizlerdeki canlıların hayatlarını ne yönde olumsuz etkileyebileceğine yönelik mesaj verilmeye çalışılmaktadır. Kamu spotundaki yazılı gösterge, plastik kirliliği nedeniyle canlıların hayatını kaybettiğini belirterek, oluşturulan hüzün duygusunu güçlendirmektedir. Bu aşamada kamu spotu üzerinden insanların, yol açtıkları plastik kirliliğinin boyutu ortaya konularak, plastik atıklara yönelik daha duyarlı hareket etmeleri amaçlanmaktadır.

5. 2. İkinci Kamu Spotu

2020 yılında yayınlanan ikinci kamu spotu, Columbus Agency Thailand tarafından Sea You Tomorrow için hazırlanmıştır. Kamu spotunun sağ altında Canlı virüs. Atmadan önce düşünün (Live virus. Think before you throw) yazısı bulunmaktadır.

Görsel 2. İkinci Kamu Spotu

Kaynak: AOTW, 2020b

Sözdizimsel boyutta ele alındığında kamu spotunda sahilde yerde üstünde bir insan burnu ve ağzı bulunan bir maskeye yer verilmektedir.

Anlambilimsel açıdan incelendiğinde kamu spotundaki maske, çevre kirliliğine yol açan plastik atıkları temsil etmektedir. Maskenin üstünde insan burnu ve ağzının olması, maskenin bir insan tarafından kullanılmış olduğu mesajını vermektedir. Kamu spotunda maskenin kullanımının sona ermesine karşılık hâlâ üstünde kullandığı kişinin etkisinin sürdüğü aktarılmaktadır. Bu aşamada sağlık açısından maskenin, potansiyel tehdit oluşturabileceğine yönelik algı meydana gelmektedir. Kamu spotundaki yazılı göstergelerden de maskenin kullanılıp atıldıktan sonra da virüsü üstünde taşıyabildiği mesajı verilmektedir.

Edimbilimsel boyutta ele alındığında kamu spotunda maske tehdit metaforu olarak ön plana çıkarılmakta ve insanların kullanıp attıkları maskelerin diğer insanların sağlığını ne şekilde etkileyebileceğine yönelik algı oluşturulmaktadır. Bu şekilde sıradan kullanılıp atılan bir maskenin potansiyel tehdit oluşturduğu mesajı üzerinden insanlar tarafından kullanılan maskelerin çevreye atılmaması konusunda kitlelerin bilinçlendirilmesi amaçlanmaktadır.

5. 3. Üçüncü Kamu Spotu

2020 yılında yayınlanan üçüncü kamu spotu, Wings The Agency tarafından Sea Shepherd için hazırlanmıştır. Kamu spotunun sağ üstünde Kayıtsızlık en kötü salgındır (Indifference is the worst pandemic), sağ altında ise Covid-19 krizi binlerce ton geri dönüştürülemeyen eldivenin okyanusa düşmesine neden oldu (The Covid-19 crisis has caused thousands of tons of non-recyclable gloves to fall into the ocean) yazısı bulunmaktadır.

Görsel 3. Üçüncü Kamu Spotu

Kaynak: AOTW, 2020c

Sözdizimsel açıdan incelendiğinde kamu spotunda yüzmekte olan bir deniz kaplumbağasına bir cerrahi eldivenin yumruk attığı aktarılmaktadır.

Anlambilimsel boyutta ele alındığında kamu spotunda yer alan cerrahi eldiven plastik atıkların, deniz kaplumbağası ise plastik kirliliğine maruz kalan deniz canlılarının metonimi olarak kullanılmaktadır. Kamu spotunda cerrahi eldivenin yumruk şeklinde deniz kaplumbağasını hedef almasıyla denizlerdeki plastik kirliliğinin denizlerdeki canlıların hayatını ne yönde olumsuz etkileyebileceğine yönelik algı oluşturulmaya çalışılmaktadır.

Edimbilimsel açıdan incelendiğinde kamu spotunda hüzün duygusuna hitap edildiği ortaya çıkmaktadır. Yazılı göstergede kayıtsızlık vurgusu üzerinden plastik atıklar nedeniyle denizdeki canlıların tehdit altında olduğu aktarılmaktadır. Kamu spotu yoluyla plastik atıkların deniz canlıları üzerinde yol açtığı olumsuz etki ortaya konularak, plastik atıkların geri dönüştürülmesi konusunda kamuoyu harekete geçirilmeye çalışılmaktadır.

5. 4. Dördüncü Kamu Spotu

2020 yılında yayınlanan dördüncü kamu spotu, Alphaomega Group tarafından Marevivo için hazırlanmıştır. Kamu spotunun sol altında Tek kullanımlık plastik de gezegeni boğan bir virüs. Tek kullanımlık plastik, daha fazla hijyen anlamına gelir ancak tonlarca atık üretir. Marevivo, İtalyan Parlamentosu'ndan tek kullanımlık ürünlere karşı Avrupa yönergesine plastik bardakların dahil edilmesini istiyor (Disposable plastic too is a virus that suffocates the planet. Single-use plastic stands for greater hygiene but produces tons of waste. Marevivo asks the Italian Parliament to include plastic cups in the European directive against disposable products) yazısı bulunmaktadır.

Görsel 4. Dördüncü Kamu Spotu

Kaynak: AOTW, 2020d

Sözdizimsel boyutta ele alındığında kamu spotunda denizde virüs şeklinde plastik atıklara yer verilmektedir.

Anlambilimsel açıdan incelendiğinde kamu spotunda plastik atıklar, virüs şeklinde sunularak, çevreye yol açtıkları tehdit virüse benzetilmektedir. Kamu spotundaki yazılı göstergede tek kullanımlık plastik ürünlerin daha hijyenik olduğu belirtilmekle birlikte yol açtığı atığa da vurgu yapılmaktadır. Bu aşamada virüse benzetilen plastik atıklar, korku metaforu olarak ön plana çıkarılmaktadır.

Edimbilimsel boyutta ele alındığında kamu spotunda plastik atıkların yol açacağı tehlide yönelik insanların zihinlerinde somut bir görsel oluşturulmaya çalışıldığı belirtilebilmektedir. Bu aşamada insanların korku duygusuna hitap edilerek, plastik tüketimi konusunda kitlelerin bilinçlendirilmesinin amaçlandığı söylenebilmektedir.

5. 5. Beşinci Kamu Spotu

2020 yılında yayınlanan beşinci kamu spotu, Draftline tarafından Corona için hazırlanmıştır. Kamu spotunun altında Okyanusla barışalım. Türleri altımızdaki savaştan kurtarmak için dünyanın dört bir yanındaki plajlardan tonlarca plastik topluyoruz (Let's make peace with the ocean. We are collecting tons of plastic from beaches around the world to save the species from the war that's beneath us) yazısı bulunmaktadır.

Görsel 5. Beşinci Kamu Spotu

Kaynak: AOTW, 2020e

Sözdizimsel açıdan incelendiğinde kamu spotunda denizde yüzmekte olan bir balinanın tepesinde kurşun şeklinde ilerleyen bir plastik atığa yer verilmektedir.

Anlambilimsel boyutta ele alındığında kamu spotunda yer alan balina, plastik atıklardan olumsuz yönde etkilenen deniz canlılarının metonimi olarak

kullanılmaktadır. Kamu spotundaki plastik atığın kurşuna benzetilmesiyle, plastik atıkların deniz canlıları üzerindeki olumsuz etkisinin büyüklüğüne yönelik algı oluşturulmaya çalışılmaktadır.

Edimbilimsel açıdan incelendiğinde kamu spotunda plastik atıkların denizlerdeki canlılar üzerinde yol açtığı olumsuz etki ön plana çıkarılarak hüznün duygusu oluşturulmakta ve oluşturulan hüznün duygusu üzerinden plastik atıklar konusunda insanların istenilen yönde ikna edilmesi amaçlanmaktadır. Kamu spotundaki yazılı gösterge üzerinden de insanlar doğrudan plastik atıkları toplamaya teşvik edilmektedir.

5. 6. Altıncı Kamu Spotu

2021 yılında yayınlanan altıncı kamu spotu, Digitology tarafından Bariq için hazırlanmıştır.

Görsel 6. Altıncı Kamu Spotu

Kaynak: AOTW, 2021c

Sözdizimsel boyutta ele alındığında kamu spotunda sahilde beyaz bir çizgiyle bir deniz kaplumbağası çizilmektedir. Deniz kaplumbağasının çevresinde üstünde

Polis hattı geçmeyiniz (Police line do not cross) yazısı bulunan sarı bantlar bulunmaktadır. Diğer yandan deniz kaplumbağasının yanında 1, 2 ve 3 rakamları ve rakamların yanında da birer plastik atık yer almaktadır.

Anlambilimsel açıdan incelendiğinde kamu spotundaki plastik atıkların ölüm metaforu olarak kullanıldığı ortaya çıkmaktadır. Kamu spotunda insanların ölümlerinden sonra öldükleri yerin çizgiyle belirlenmesi ve polis kordonuna alınması üzerinden denizkaplumbağasının hayatını kaybettiği mesajı verilmektedir. Bu süreçte kamu spotunda yer alan deniz kaplumbağasına ilişkin çizim ve çevresinde numaralandırılan plastik atılar üzerinden plastik atıklar sonucunda denizlerdeki canlıların hayatlarını kaybettikleri algısı oluşturulmaktadır.

Edimbilimsel boyutta ele alındığında kamu spotunda plastik atıkların denizlerdeki canlıların ölümüne yol açtığı mesajı üzerinden hüznün duygusu oluşturulmaktadır. Bu şekilde kamu spotunda insanlar plastik atıkları çevreye atmamaları konusunda bilinçlendirilmeye çalışılmaktadır.

5. 7. Yedinci Kamu Spotu

2021 yılında yayınlanan yedinci kamu spotu, CEMarin adına hazırlanmıştır. Kamu spotunun sağ üstünde Plastik kirliliği, okyanusu bizden alıyor. Onu geri almaya çalışıyoruz (The plastic pollution steals the ocean from us. We are trying to get it back) yazısı bulunmaktadır.

Görsel 7. Yedinci Kamu Spotu

Kaynak: AOTW, 2020d

Sözdizimsel açıdan incelendiğinde kamu spotunda kafes şeklinde bir plastik bardak ve içerisinde bir foka yer verilmektedir.

Anlambilimsel boyutta ele alındığında kamu spotunda yer alan fokun plastik kirliliğinden olumsuz yönde etkilenen deniz canlılarının metonimi olarak kullanıldığı ortaya çıkmaktadır. Kamu spotunda plastik bardağın kafes şeklinde sunulmasıyla plastik atıklar, esaret metaforu olarak ön plana çıkarılmaktadır.

Edimbilimsel açıdan incelendiğinde kamu spotunda hem hüznün hem de korku duygusuna hitap edilerek plastik atıkların deniz canlılarına yönelik olumsuz etkisine ilişkin kamuoyunda farkındalık oluşturulmaya çalışıldığı ortaya çıkmaktadır.

5. 8. Sekizinci Kamu Spotu

2021 yılında yayınlanan sekizinci kamu spotu, L'Associe tarafından France Nature Environnement için hazırlanmıştır. Kamu spotunun sağ altında Yere düşmüş, denizden alınmış. Her gün 3.4 milyar maske çöpe atılıyor. Bunları uygun şekilde bertaraf ettiğimizden emin olalım (Dropped on the Ground, picked up by

the sea. Every day, 3.4 billion masks are thrown away. Let's make sure we dispose of them properly) yazısı bulunmaktadır.

Görsel 8. Sekizinci Kamu Spotu

Kaynak: AOTW, 2020e

Sözdizimsel boyutta ele alındığında kamu spotunda denizde yüzmekte olan, maske takılı bir balığa yer verilmektedir.

Anlambilimsel açıdan incelendiğinde kamu spotunda yer alan balığın plastik kirliliğinden etkilenen deniz canlılarının metonimi olarak kullanıldığı ortaya çıkmaktadır. Kamu spotunda balığın yüzünde maskenin olması üzerinden insanlar tarafından kullanılan maskelerin denizleri kirlettiği ve bu kirliliğin de denizlerdeki canlıları olumsuz etkilediği mesajı verilmektedir.

Edimbilimsel boyutta ele alındığında kamu spotunda plastik atıkların yol açtığı kirliliğe ilişkin hüznün duygusunun oluşturulduğu ortaya çıkmaktadır. Kamu spotundaki yazılı ve görsel göstergeler bir bütün olarak ele alındığında da doğrudan plastik atıkların bertaraf edilmesinin önemi üzerinde durulduğu

anlaşılmaktadır. Bu süreçte de kamu spotunda insanların plastik atıkları bertaraf etmesi teşvik edilmektedir.

6. TARTIŞMA ve SONUÇ

Çalışmada incelenen kamu spotlarında genel olarak plastik atıkların denizlerdeki canlıların yaşamlarındaki olumsuz etkisinin konu edildiği ortaya çıkarılmıştır. Bu aşamada kamu spotlarında doğrudan plastik atık ve denizlerdeki canlılar üzerine odaklanılmıştır. Kamu spotlarında plastik atıkların çevrede yol açtıkları olumsuz etkinin plastik atıkların kurşun, kafes ve virüse benzetilerek insanların zihinlerinde somut bir temsil elde etmesine çalışılmıştır. Plastik atıkların denizlerdeki canlı hayatıyla iç içe olduğu belirtilmiştir. Bu süreçte kamu spotlarında plastik atıkların denizlerdeki canlıların hayatlarını olumsuz etkilediği ve hatta ölümlerine yol açtığı mesajları verilmiştir. Bu mesajlar üzerinden insanların hüznü duyguları ön plana çıkarılarak plastik atıkların çevreye yol açtığı tehdidin önlenmesine çalışılmıştır.

COVID-19 pandemisi sürecinde insanlar pandemiden korumak için tek kullanımlık plastik ürünleri tüketmeye teşvik edilmiştir. Bu süreçte insanların maske takmasının önemini konu alan çeşitli kamu spotları hazırlanmış ve bu kamu spotlarında insanların maske takarak hem kendi hem de başkalarının sağlığını koruyabileceğine yönelik mesaj verilmiştir. Buna karşılık insanların hızla maske ve aynı zamanda tek kullanımlık plastik ürünler tüketme yönelmesi, dünyanın plastik atık sorunuyla karşı karşıya kalmasına yol açmıştır. Bu süreç, plastik atıkların geri dönüşümü ve çevreye atılmadan bertaraf edilmesi konusunda insanların bilinçlendirilmesini gerektirmiştir. Plastik atıkların çevre kirliliğini konu alan kamu spotları da insanların bilinçlendirilmesi sürecinde önemli bir rol üstlenmektedir. Çalışmada incelenen kamu spotlarında hüznü duygusu oluşturularak plastik atıkların yol açtığı kirliliğin denizlerdeki canlıların

yaşamlarını olumsuz yönde etkilediği mesajı üzerinden insanların plastik atıklar konusunda bilinçlendirilmesinde başarılı olabileceği söylenebilmektedir.

COVID-19 pandemisine yönelik tek kullanımlık plastik ürünlerin tüketiminin sürmesinin, plastik atıkların yol açtığı çevre kirliliğini konu alan farklı konu ve içeriklerde kamu spotlarının hazırlanmasının önemini arttırdığı belirtilebilmektedir. Örneğin hazırlanan kamu spotlarında plastik atıkların, denizlerdeki canlıların yaşamlarını olumsuz etkilediği mesajının dışında insanların da yaşamını ne yönde etkilediği üzerinde daha fazla durulmasının önem taşıyacağı söylenebilmektedir. Bu şekilde kamu spotlarında insanların plastik atıkları çevresine atarak kendisine zarar verdiği algısının oluşturulmasıyla insanların farklı bir açıdan da plastik atıklar konusunda bilinçlendirilebileceği düşünülmektedir.

KAYNAKÇA

Alfonso, M. B., Arias, A. H., Menéndez, M. C., Ronda, A. C., Harte, A., Piccolo, M. C., & Marcovecchio, J. E. (2021). Assessing Threats, Regulations, and Strategies to Abate Plastic Pollution in LAC Beaches during COVID-19 Pandemic. *Ocean & Coastal Management*, 208, 1-8.

Ammendolia, J., Saturno, J., Brooks, A. L., Jacobs, S., & Jambeck, J. R. (2021). An Emerging Source of Plastic Pollution: Environmental Presence of Plastic Personal Protective Equipment (PPE) Debris Related to COVID-19 in a Metropolitan City. *Environmental Pollution*, 269, 1-10.

AOTW (2020a). *Birinci Kamu Spotu*. https://www.adsoftheworld.com/media/print/amore_you_can_reduce_plastic_waste_they_cannot, Erişim Tarihi: 22.11.2021.

AOTW (2020b). *İkinci Kamu Spotu*. https://www.adsoftheworld.com/media/print/sea_you_tomorrow_masks_alive?className=collection-lb&contentid=388399&inline=true#collection-lb-content, Erişim Tarihi: 22.11.2021.

AOTW (2020c). *Üçüncü Kamu Spotu*. https://www.adsoftheworld.com/media/print/sea_shepherd_gloves?className=collection-lb&contentid=389972&inline=true#collection-lb-content, Erişim Tarihi: 22.11.2021.

AOTW (2020d). *Dördüncü Kamu Spotu*. https://www.adsoftheworld.com/media/print/marevivo_virus, Erişim Tarihi: 22.11.2021.

AOTW (2020e). *Beşinci Kamu Spotu*. https://www.adsoftheworld.com/media/outdoor/corona_plastic_bullets, Erişim Tarihi: 22.11.2021.

AOTW (2021a). *COVID-19 Ads*. https://www.adsoftheworld.com/collection/covid19_ads, Erişim Tarihi: 22.11.2021.

AOTW (2021b). *Plastik Konulu Kamu Spotları*. <https://www.adsoftheworld.com/?terms=plastic&created=all&country=All&medium=All&industry=All>, Erişim Tarihi: 22.11.2021.

AOTW (2021c). *Altıncı Kamu Spotu*. https://www.adsoftheworld.com/media/print/bariaq_recycle_revive, Erişim Tarihi: 22.11.2021.

AOTW (2021d). *Yedinci Kamu Spotu*. https://www.adsoftheworld.com/media/print/cemarin_plastic_jails, Erişim Tarihi: 22.11.2021.

- AOTW (2021e). *Sekizinci Kamu Spotu*.
https://www.adsoftheworld.com/media/print/france_nature_environnement_the_masks, Erişim Tarihi: 22.11.2021.
- Arpa, M. (2018). İş Güvenliğini Konu Alan Kamu Spotu Reklamlarında Korku Çekiciliği Kavramının Kullanılması. *Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(2), 105-115.
- Arpa, M. Delibalta, H., & Yılmaz, A. (2019). Çocuk işçiliğini konu alan kamu spotu reklamlarının göstergebilimsel analizi. *Karadeniz Teknik Üniversitesi İletişim Araştırmaları Dergisi*, 9(2), 116-136.
- Benson, N. U., Bassegy, D. E., & Palanisami, T. (2021). COVID Pollution: Impact of COVID-19 Pandemic on Global Plastic Waste Footprint. *Heliyon*, 7(2), 1-9.
- Bera, B., Bhattacharjee, S., Shit, P. K., Sengupta, N., & Saha, S. (2021). Significant Impacts of COVID-19 Lockdown on Urban Air Pollution in Kolkata (India) and Amelioration of Environmental Health. *Environment, Development and Sustainability*, 23(5), 6913-6940.
- Bilal, M. F. B., Komal, B., Benghoul, M., Bashir, M. A., & Tan, D. (2021). Nexus between the COVID-19 Dynamics and Environmental Pollution Indicators in South America. *Risk Management and Healthcare Policy*, 14, 67-74.
- Brandt, E. B., Beck, A. F., & Mersha, T. B. (2020). Air Pollution, Racial Disparities, and COVID-19 Mortality. *Journal of Allergy and Clinical Immunology*, 146(1), 61-63.

Briz-Redón, Á., Belenguer-Sapiña, C., & Serrano-Aroca, Á. (2021). Changes in Air Pollution during COVID-19 Lockdown in Spain: A Multi-City Study. *Journal of Environmental Sciences*, 101, 16-26.

Coccia, M. (2021). How do low wind speeds and high levels of air pollution support the spread of COVID-19?. *Atmospheric pollution research*, 12(1), 437-445.

Cole, M. A., Elliott, R. J., & Liu, B. (2020). The Impact of the Wuhan Covid-19 Lockdown on Air Pollution and Health: A Machine Learning and Augmented Synthetic Control Approach. *Environmental and Resource Economics*, 76(4), 553-580.

Cole, M. A., Ozgen, C., & Strobl, E. (2020). Air Pollution Exposure and Covid-19 in Dutch Municipalities. *Environmental and Resource Economics*, 76(4), 581-610.

Du, W., & Wang, G. (2020). Indoor Air Pollution was Nonnegligible during COVID-19 Lockdown. *Aerosol and Air Quality Research*, 20(9), 1851-1855.

Dündar, G. (2020). Emek Sömürüsü Bağlamında İnsan Ticareti. *Göç Araştırmaları Dergisi*, 6(2), 326-349.

Gautam, S. (2020). COVID-19: Air Pollution Remains Low as People Stay at Home. *Air Quality, Atmosphere & Health*, 13, 853-857.

Gazi, M. A. & Çakı, C. (2018). Siyahi Ayrımcılığa Karşı Hazırlanan Kamu Spotu Reklamları. *International Journal of Labour Life and Social Policy*, 1(2), 48-62.

- Grange, S. K., Lee, J. D., Drysdale, W. S., Lewis, A. C., Hueglin, C., Emmenegger, L., & Carslaw, D. C. (2021). COVID-19 Lockdowns Highlight a Risk of Increasing Ozone Pollution in European Urban Areas. *Atmospheric Chemistry and Physics*, 21(5), 4169-4185.
- Gülada, M. O. (2019). Çocuk işçiliğinin önlenmesine yönelik hazırlanan kamu spotu reklamlarının gösterebilimsel analizi. *SGD-Sosyal Güvenlik Dergisi*, 9(1), 215-235.
- Gülada, M. O. (2020). İnsan Ticareti Bağlamında Çocuk Evliliğini Önlemeye Yönelik UNICEF Tarafından Hazırlanan Kamu Spotu Reklamları Üzerine İnceleme. *Göç Araştırmaları Dergisi*, 6(1), 144-168.
- He, G., Pan, Y., & Tanaka, T. (2020). The Short-Term Impacts of COVID-19 Lockdown on Urban Air Pollution in China. *Nature Sustainability*, 3(12), 1005-1011.
- Hou, C. K., Qin, Y. F., Wang, G., Liu, Q. L., Yang, X. Y., & Wang, H. (2021). Impact of a Long-Term Air Pollution Exposure on the Case Fatality Rate of COVID-19 Patients—A Multicity Study. *Journal of Medical Virology*, 93(5), 2938-2946.
- Kalawapudi, K., Singh, T., Vijay, R., Goyal, N., & Kumar, R. (2021). Effects of COVID-19 Pandemic on Festival Celebrations and Noise Pollution Levels. *Noise Mapping*, 8(1), 89-93.
- Martelletti, L., & Martelletti, P. (2020). Air Pollution and the Novel Covid-19 Disease: A Putative Disease Risk Factor. *SN Comprehensive Clinical Medicine*, 2(4), 383-387.

Mele, M., & Magazzino, C. (2021). Pollution, Economic Growth, and COVID-19 Deaths in India: A Machine Learning Evidence. *Environmental Science and Pollution Research*, 28(3), 2669-2677.

Naeger, A. R., & Murphy, K. (2020). Impact of COVID-19 Containment Measures on Air Pollution in California. *Aerosol and Air Quality Research*, 20(10), 2025-2034.

Pozzer, A., Dominici, F., Haines, A., Witt, C., Münzel, T., & Lelieveld, J. (2020). Regional and Global Contributions of Air Pollution to Risk of Death from COVID-19. *Cardiovascular Research*, 116(14), 2247-2253.

Shams, M., Alam, I., & Mahbub, M. S. (2021). Plastic Pollution during COVID-19: Plastic Waste Directives and Its Long-Term Impact on the Environment. *Environmental Advances*, 5, 1-11.

Silva, A. L. P., Prata, J. C., Walker, T. R., Duarte, A. C., Ouyang, W., Barcelò, D., & Rocha-Santos, T. (2021). Increased Plastic Pollution due to COVID-19 Pandemic: Challenges and Recommendations. *Chemical Engineering Journal*, 405, 1-9.

Tanyeri Mazıcı, E. & Çakı, C. (2018). Adolf Hitler'in Korku Çekiciliği Bağlamında Kamu Spotu Reklamlarında Kullanımı. *Erciyes İletişim Dergisi*, 5(3), 290-306.

Vanapalli, K. R., Sharma, H. B., Ranjan, V. P., Samal, B., Bhattacharya, J., Dubey, B. K., & Goel, S. (2021). Challenges and Strategies for Effective Plastic Waste Management during and Post COVID-19 Pandemic. *Science of The Total Environment*, 750, 1-10.

Venter, Z. S., Aunan, K., Chowdhury, S., & Lelieveld, J. (2020). COVID-19 Lockdowns Cause Global Air Pollution Declines. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 117(32), 18984-18990.

EXTENDED ABSTRACT

Introduction

Environment pollution is one of the important problem which threatens the world in the 21st century. Especially plastic wastes that are mingled with nature without being recycled negatively affect natural life. With the Covid-19 pandemic, the rapid increase in the use of various plastic wastes, especially masks, caused the plastic waste-based environment pollution to come to the fore in the public. At this stage, public service announcements about plastic waste were prepared by various organizations in order to prevent people from causing plastic waste-based environment pollution during the pandemic period. It is aimed to create awareness in the public in order to prevent environment pollution with these public service announcements.

Various studies have been carried out about environment pollution during the Covid-19 pandemic disease. In these studies, studies on Covid-19 and air pollution became prominent (Brandt vd., 2020; Cole vd. 2020; Du ve Wang, 2020; Gautam, 2020; Martelletti ve Martelletti, 2020; Pozzer vd., 2020; Venter vd., 2020; Coccia, 2021). In addition, studies on Covid-19 and pollution are following: Cole vd. (2020), the impact of the Covid-19 quarantine on air pollution and health; He vd. (2020), the short-term effects of the Covid-19 quarantine on urban air pollution in China; Naeger ve Murphy (2020), the impact of Covid-19 restrictions and measures on air pollution in California; Bera vd. (2021), the significant effects of the Covid-19 quarantine on improving urban air pollution and environmental health in Kolkata (India); Bilal vd. (2021), the link between Covid-19 dynamics and environmental pollution indicators in South America; Grange vd. (2021), Covid-19 quarantine and the increased risk of ozone pollution in European urban areas; Hou vd. (2021), the impact of long-term exposure to the air pollution on the fatality rate of Covid-19 patients; Kalawapudi vd. (2021), the effects of the Covid-19 pandemic on festival, celebrations and noise pollution levels; Mele ve Magazzino (2021), and pollution, economic growth and Covid-19 deaths.

In this study, it has been tried to explain the awareness that is desired to be created in people through environment pollution and plastic waste thanks to

public service announcements about environment pollution during the Covid-19 pandemic disease. For this purpose, it is aimed to reveal the messages intended to be given about environment pollution by analyzing the written and visual indicators in the public service announcements on environmental pollution during the Covid-19 pandemic disease semiotically.

Method

Within the scope of this study, Covid-19 advertisements (AOTW, 2021a) and plastic-themed public service announcements (AOTW, 2021b) were examined and a total of 16 public service announcements on the subject were reached during the Covid-19 pandemic disease period. In this study, 8 public service announcements, which are thought to reflect the subject comprehensively, were selected as samples using purposive sampling method. 8 public service announcements which are determined as samples were analyzed using the semiotic method, one of the qualitative research methods. In this study, the semiotics of William Charles Morris was used to explain the written and visual indicators in the public service announcements in detail and to reveal the desired change in the target audience. Three dimension; syntactic, semantic and pragmatic come to the fore in Morris's understanding of semiotics. The syntactic dimension explains how the signs are syntaxed; the semantic dimension explains the message that is tried to be given through the indicators and the pragmatic dimension explains the change in the thought, attitude and behaviour of the target audience through the message that is given through the indicators (Dündar, 2020: 337-338). In this study, public service announcements were analyzed in terms of syntactic, semantic and pragmatic dimensions.

Conclusion and Discussion

It was revealed that the negative effects of plastic waste on the lives of sea creatures were generally discussed, in the public service announcements which are examined in this study. At this stage, public service announcements focused directly on plastic waste and sea creatures. In public service announcements, the negative effects of plastic waste in the environment were compared to bullet, cages and viruses and people were wanted to visualize in their minds. It has been stated that plastic waste can't be thought without the living life in the seas. In this process, messages were given in public service announcements were that the plastic waste negatively affects the lives of sea creatures and even causes their deaths. Through these messages, people's feelings of sadness

were brought to the fore and the threat caused by plastic waste in the environment was tried to be prevented.

During the Covid-19 pandemic disease, people are encouraged to consume single-use plastic products to protect themselves from the pandemic disease. In this process, various public service announcements about the importance of wearing masks were prepared and various messages were given that people can protect their own and other's health by wearing masks. On the other hand, the rapid tendency of people to consume masks and disposable plastic products has led the world to face the problem of plastic waste. In this process, it was necessary to raise awareness of people about the recycling of plastic waste without throwing it into the environment. Public service announcements about the environment pollution because of plastic waste also play an important role in raising people's awareness. It can be said that the public service announcements which are examined in this study can be successful in raising people's awareness of plastic waste through the message that the pollution caused by plastic waste negatively affects the lives of sea creatures by creating a sense of sadness.

It can be stated that the continued consumption of single-use plastic products for the Covid-19 pandemic disease has increased the importance of preparing public service announcements for different topics and contents on environment pollution caused by plastic waste. For example, it can be said that besides the message that plastic waste negatively affects the lives of sea creatures in the prepared public service announcements, it will be important to focus more on how it affects people's lives. People can be made aware of that plastic waste harm themselves by the help of public service announcements.